

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudců JUDr. Barbary Pořízkové a JUDr. Pavla Molka v právní věci žalobce: **V. T.**, zast. Mgr. Jindřichem Lechovským, advokátem se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, proti žalované: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hl. m. Prahy**, se sídlem Kaplanova 2055/4, Praha 4, proti rozhodnutí žalované ze dne 7. 11. 2019, č. j. KRPA-383697-14/ČJ-2019-000022-ZZC, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 1. 2020, č. j. 1 A 72/2019 - 39,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci Mgr. Jindřichu Lechovskému, advokátu se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6, **s e n e p ř i z n á v á** odměna za zastupování žalobce v řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] V záhlaví citovaným rozhodnutím byl žalobce podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), zajištěn za účelem správního vyhoštění; doba zajištění byla stanovena na 30 dnů ode dne omezení osobní svobody.

[2] Žalobu proti citovanému rozhodnutí Městský soud v Praze zamítl.

II. Obsah kasační stížnosti

[3] Proti rozsudku městského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost z důvodu uvedeného v § 103 odst. 1 písm. b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Stěžovatel již v žalobě namítal, že žalovaná nesprávně a nedostatečně posoudila možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 123b a § 123c zákona o pobytu cizinců a stěžovatele zajistila, ačkoliv nezhodnotila důkladně jeho situaci a svůj postoj založila pouze na skutečnosti, že setrval na území České republiky i po tom, co uplynula doba k vycestování uložená v rozhodnutí o správním vyhoštění, a to i přes zjevnou snahu stěžovatele svoji situaci po jeho zajištění řešit a poskytnout žalované potřebnou součinnost. Městský soud této námitce stěžovatele nepřisvědčil, přičemž tak postupoval podle stěžovatele stejně nepřijatelně jako žalovaná. Městský soud nezhodnotil aktivní přístup stěžovatele, s nímž se svoji situaci snažil po svém zajištění vyřešit. Nepřihlédl ani k tomu, že z území České republiky nevycestoval fakticky pouze z důvodů finančních. Bylo tedy patrné, že nehodlal v maření rozhodnutí o správním vyhoštění pokračovat, ale naopak se rozhodl situaci aktivně řešit. V jeho případě tak nebylo možné hovořit o úmyslu vyhýbat se správnímu orgánu a mařit rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel k této otázce poukázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu (rozsudek ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 - 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 - 57).

[5] Stěžovatel poukázal na to, že nelze připustit paušalizované rozhodování ve věcech jednotlivých skupin zajišťovaných cizinců. Nejvyšší správní soud svým rozsudkem ze dne 28. 4. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 48, výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření. Právě u stěžovatele však měla být možnost uložení zvláštních opatření zvažována, neboť svým jednáním projevil vůli se správním orgánem spolupracovat a řešit svou pobytovou situaci. O tom mimo jiné vypovídalo také to, že po svém zajištění využil možnost dobrovolného návratu a z území České republiky vycestoval.

III. Právní hodnocení Nejvyššího správního soudu

[6] Nejvyšší správní soud nenalezl žádné formální vady či překážky projednatelnosti kasační stížnosti, a proto přezkoumal jí napadený rozsudek městského soudu v rozsahu a v rámci kasační stížnosti uplatněných důvodů, zkoumaje přitom, zda napadené rozhodnutí či jemu předcházející řízení netrpí vadami, k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti [§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.].

[7] Kasační stížnost není důvodná.

[8] Stěžovatel v žalobě i kasační stížnosti vznesl v zásadě jedinou námitku, podle níž městský soud (resp. i žalovaná) nesprávně posoudil otázku možnosti uložení některého ze zvláštních opatření podle § 123b zákona o pobytu cizinců. Stejně jako v jiných obdobných věcech, v nichž zastupuje cizince tentýž zástupce (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2019, č. j. 2 Azs 166/2019 – 20), je i v tomto případě kasační stížnost ze značné části tvořena citací napadeného rozsudku, rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, či formulací zcela obecných námitek uplatňovaných v obdobných věcech. Nejvyšší správní soud proto stejně jako v uvedených případech upozorňuje, že řízení o kasační stížnosti je ovládáno dispoziční zásadou; kvalita a preciznost ve formulaci obsahu stížnostních bodů a jejich odůvodnění v kasační stížnosti tedy zásadním způsobem předurčuje obsah rozhodnutí kasačního soudu.

[9] Problematikou uložení zvláštních opatření namísto zajištění se Nejvyšší správní soud již opakovaně zabýval. V rozsudku ze dne 15. 7. 2011, č. j. 7 As 76/2011 – 50, k tomu uvedl:

pokračování

„Zajištění cizince musí být vyhrazeno pro případy, kdy skutečně nelze zajistit výkon správního vyhoštění jinými prostředky, například uložením zvláštního opatření podle ust. § 123b zákona o pobytu cizinců. Není však pravdou, že by policie musela vždy nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve v případě neúspěchu by mohla cizince zajistit. Takový výklad by vedl v důsledku často ke zmaření výkonu správního vyhoštění. I když by totiž bylo zřejmé, že se cizinec bude snažit vyhnout vycestování z České republiky, policie by mu nejdříve uložila zvláštní opatření, a poté, co by zjistila, že zvláštní opatření nevedlo ke kýženému cíli, neboť cizinec se začal skrývat nebo odcestoval do jiného státu, mohl by již být výkon správního vyhoštění zmařen a k zajištění cizince by vůbec nemohlo být přistoupeno.“ Uložení mírnějšího opatření je vázáno na předpoklad, že cizinec bude schopen plnit povinnosti z toho plynoucí, a zároveň neexistuje důvodná obava, že by byl uložením zvláštního opatření ohrožen výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Nesplnění jednoho nebo druhého předpokladu je zcela samostatným důvodem pro závěr, že nepostačuje uložení zvláštního opatření za účelem vycestování ve smyslu § 123b zákona o pobytu cizinců (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 5. 3. 2014, č. j. 3 As 104/2013 – 28). Zákon tak zohledňuje zájem na tom, aby přijatá opatření byla skutečně účinná. Požadavek na aplikaci mírnějších prostředků proto nelze vykládat tak, že policie je povinna nejdříve přistoupit k uložení zvláštního opatření a teprve až v případě neúspěchu cizince zajistit (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2011, č. j. 5 As 59/2011 – 64).

[10] Důvod zajištění podle § 124 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců paušálně nevylučuje možnost použití zvláštního opatření. Správní orgán je vždy povinen zvážit zejména osobní, majetkové a rodinné poměry cizince, charakter porušení povinností souvisejících s vyhošťovacími řízeními, jeho dosavadní chování a respektování veřejnoprávních povinností stanovených Českou republikou nebo jinými státy Evropské unie (viz usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 2. 2017, č. j. 5 Azs 20/2016 – 38). Posouzení, zda správní orgán přistoupí k uložení zvláštního opatření, nezahrnuje pouze subjektivní postoj cizince, zda by byl schopen a ochoten se danému opatření podrobit, ale předpokládá objektivní hodnocení celkové situace správním orgánem, na kterém leží odpovědnost rozhodnout, zda uložené opatření splní svůj účel. Vedle toho, že správní orgán musí uvedenou úvahu učinit, musí ji také promítnout do odůvodnění svého rozhodnutí (srov. rozsudky ze dne 21. 3. 2012, č. j. 1 As 11/2012 – 74; ze dne 18. 10. 2012, č. j. 7 As 107/2012 – 40; nebo ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51).

[11] Z obou spisů je zjevné, že stěžovateli bylo dne 12. 9. 2019 uloženo správní vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3. zákona o pobytu cizinců v délce trvání 6 měsíců. Rozhodnutí o správním vyhoštění nabylo právní moci dne 12. 10. 2019; stěžovatel byl povinen vycestovat ve lhůtě 10 dnů. Stěžovatel byl dne 6. 11. 2019 kontrolován policejní hlídkou, přičemž bylo zjištěno, že je veden v evidenci ENO jako nežádoucí osoba na území České republiky; byl proto hlídkou zajištěn. Stěžovatel v protokolu o podání vysvětlení uvedl, že si je vědom svého správního vyhoštění, ale přesto nevycestoval, neboť potřebuje peníze, které nemůže na Ukrajině získat. Chtěl ještě vydělat nějaké peníze pro svou rodinu před tím, než vycestuje zpět na Ukrajinu. Uvedl, že doručovací adresu na území České republiky nemá, jelikož bydlí u svých kamarádů, a peníze na složení finanční záruky taktéž nemá. Je ženatý a má dvě děti, které žijí společně s matkou na Ukrajině. Uvedl, že neví o žádné překážce, která by mu bránila ve vycestování.

[12] Nejvyšší správní soud s ohledem na skutkové okolnosti konstatuje, že závěr žalované i městského soudu, že v případě stěžovatele existuje obava, že by v případě nahrazení zajištění zvláštními opatřenímařil opět výkon rozhodnutí o správním vyhoštění a dobrovolně nevycestoval, byl odůvodněný. Z výše uvedeného je zjevné, že stěžovatel pobýval na území

České republiky po lhůtě stanovené k vycestování až do svého zajištění bez pobytového oprávnění. Zjevně tedy jednal tak, aby na území České republiky setrval co nejdéle a nebylo tak možné vyloučit, že by ve svém způsobu chování pokračoval i navzdory uloženému zvláštnímu opatření. Stěžovatel neuvedl ani adresu, na které je možné jej kontaktovat, neboť podle svých slov bydlí u kamarádů.

[13] Žalovaná situaci stěžovatele posoudila individuálně s přihlédnutím ke konkrétním okolnostem a své úvahy řádně odůvodnila. Opakovaně uvedla celou řadu skutečností, které odůvodňují, proč v dané věci nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Z uvedeného je tedy zjevné, že žalovaná nezaložila závěry o nemožnosti použití zvláštních opatření pouze na tom, že by stěžovatel nerespektoval rozhodnutí o správním vyhoštění. V této otázce nepochybil ani městský soud, který se taktéž srozumitelně a přezkoumatelně vyjádřil ke stěžovatelem uplatněným námitkám, přičemž neshledal, že by žalovaná v posouzení možnosti užití zvláštních opatření pochybila.

IV. Závěr a náklady řízení

[14] S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji podle § 110 odst. 1, věty druhé, s. ř. s. zamítl.

[15] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud rozhodl podle § 60 odst. 1, věty první, s. ř. s. za použití § 120 s. ř. s. Stěžovatel nebyl v řízení o kasační stížnosti úspěšný, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované, jíž by jinak právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti svědčilo, soud náhradu nákladů řízení nepřiznal, neboť jí v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly.

[16] Stěžovateli byl usnesením městského soudu ze dne 21. 11. 2019, č. j. 1 A 72/2019 - 18, ustanoven zástupcem pro řízení Mgr. Jindřich Lechovský, advokát se sídlem Šlejnická 1547/13, Praha 6. Podle § 35 odst. 10, věty poslední, s. ř. s. zástupce ustanovený v řízení před krajským soudem, je-li jím advokát, zastupuje navrhovatele i v řízení o kasační stížnosti. Podle věty první téhož ustanovení zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát.

[17] Mgr. Jindřich Lechovský požadoval odměnu za jeden úkon právní služby, a to za písemné podání ve věci samé – podání kasační stížnosti [§ 11 odst. 1 písm. d) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc], společně s paušální náhradou hotových výdajů a daní z přidané hodnoty.

[18] Nejvyšší správní soud nepřiznal odměnu za požadovaný úkon právní služby, neboť dospěl k závěru, že nemohl mít pro stěžovatele žádný přínos. Důvod, pro který zákon umožňuje ustanovit účastníkovi zástupce, jehož odměnu hradí stát, je zajištění ochrany práv a právem chráněných zájmů i těch účastníků, kteří by sami nebyli schopni hradit si zastoupení právním profesionálem. Stát tedy ustanovenému zástupci hradí odměnu pouze za ty úkony právní služby, které skutečně mohly ochráně těchto práv sloužit. Odporovalo by smyslu a účelu právní úpravy, pokud by ustanovený zástupce mohl úspěšně nárokovat odměnu za libovolný počet úkonů, aniž by byl zřejmý jejich přínos pro zastupovaného účastníka řízení (srovnej také rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2010, č. j. 7 Afs 56/2010 – 59, nebo ze dne 12. 7. 2012, č. j. 1 As 98/2012 – 21).

pokračování

[19] Ustanovený zástupce sepsal v projednávané věci kasační stížnost, jejíž odůvodnění odpovídá námitkám obsaženým již v žalobě (a ostatně také odůvodněním uplatňovaným v jiných obdobných projednávaných věcech, jak bylo již shora upozorněno). Protože argumentace obsažená v kasační stížnosti v zásadě pouze kopíruje část rozsudku městského soudu, s níž stěžovatel nesouhlasí, a v další části cituje judikaturu zdejšího soudu, Nejvyšší správní soud uzavírá, že tato argumentace nemohla projednávané věci nic přinést a za takový úkon zástupci odměna nenáleží.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 27. března 2020

JUDr. Radan Malík
předseda senátu